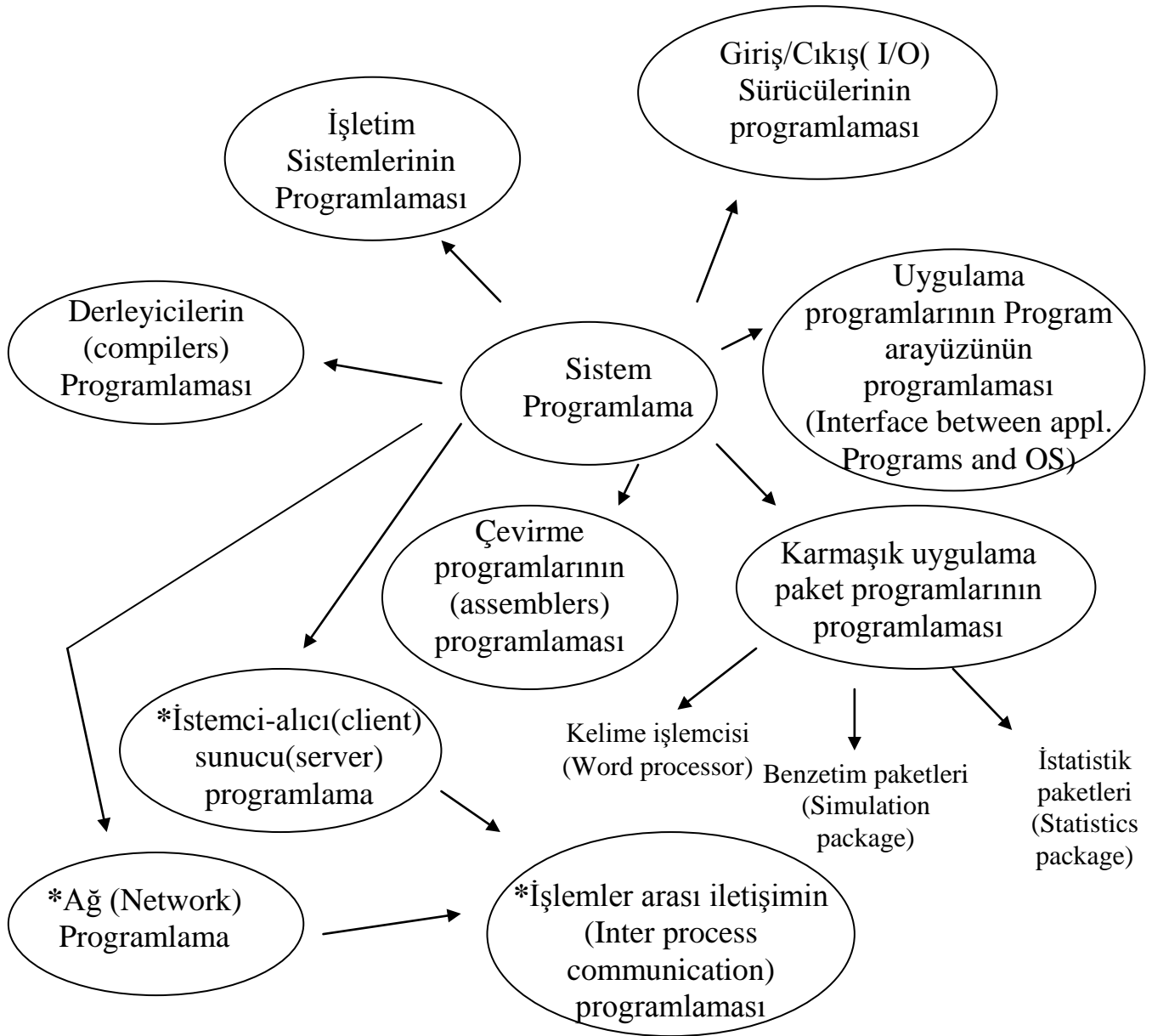

Sistem Programlama

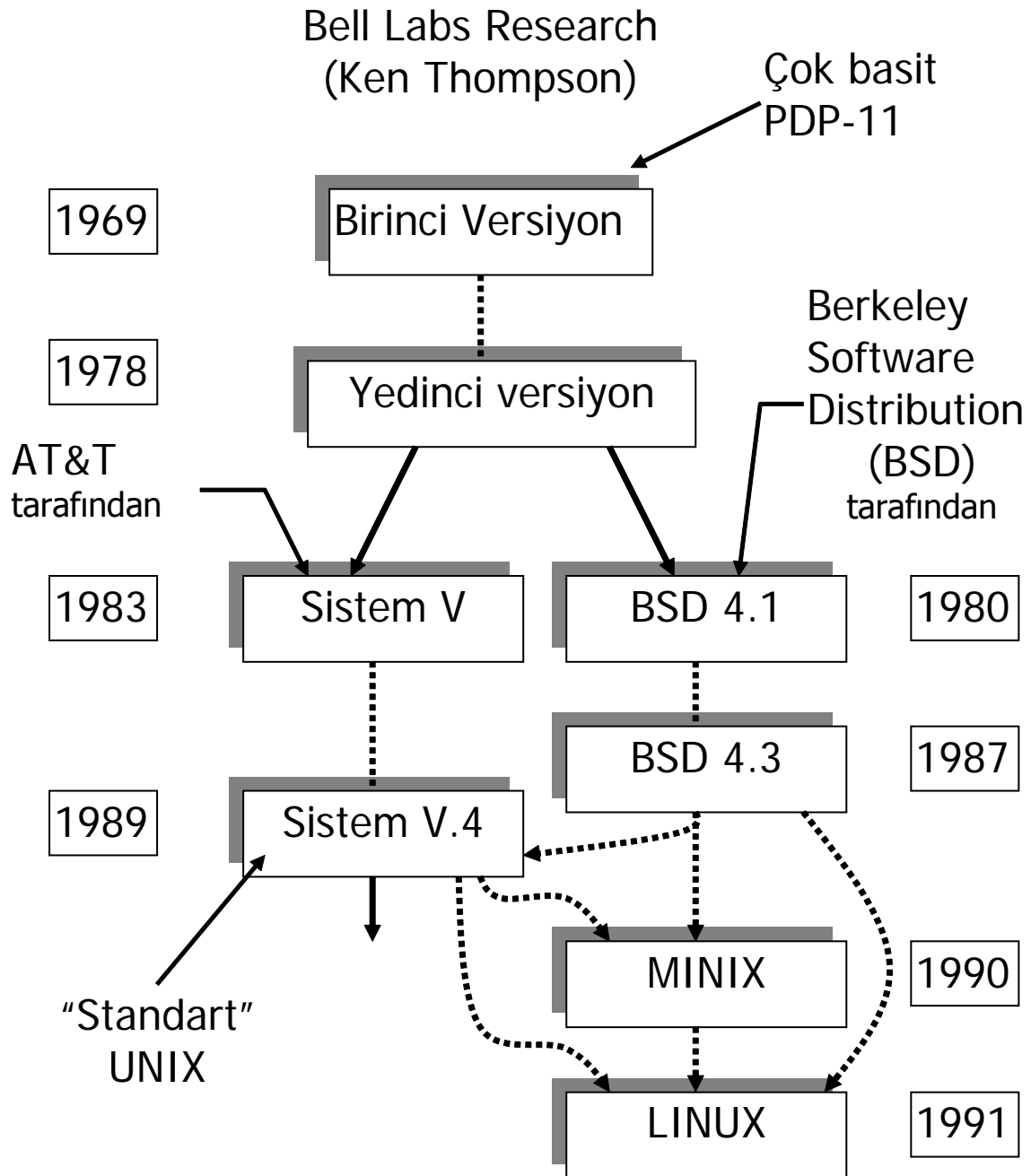
Sistem programlama bilgisayar mühendisliğinin bir alanı olup karmaşık sistemlerin ve bu sistemlerin parçalarının programlaması ile ilgilenir.

(*)Dersimizin amaçları

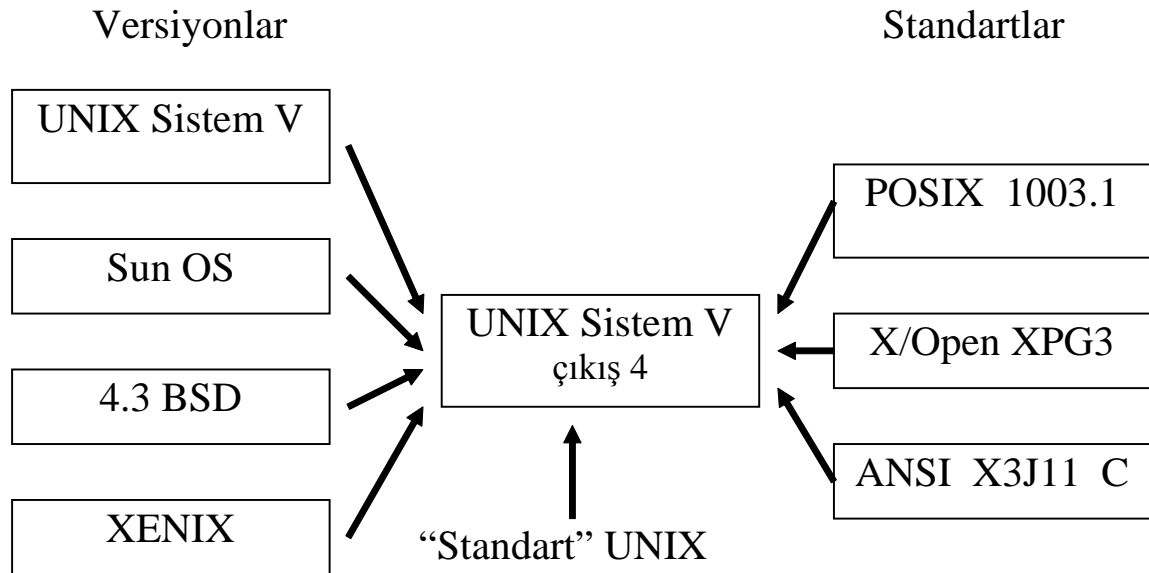
- Kullanılan programlama dili: C

UNIX tarihinin önemli adımları

UNIX tarihi ve yapısının incelenmesi.

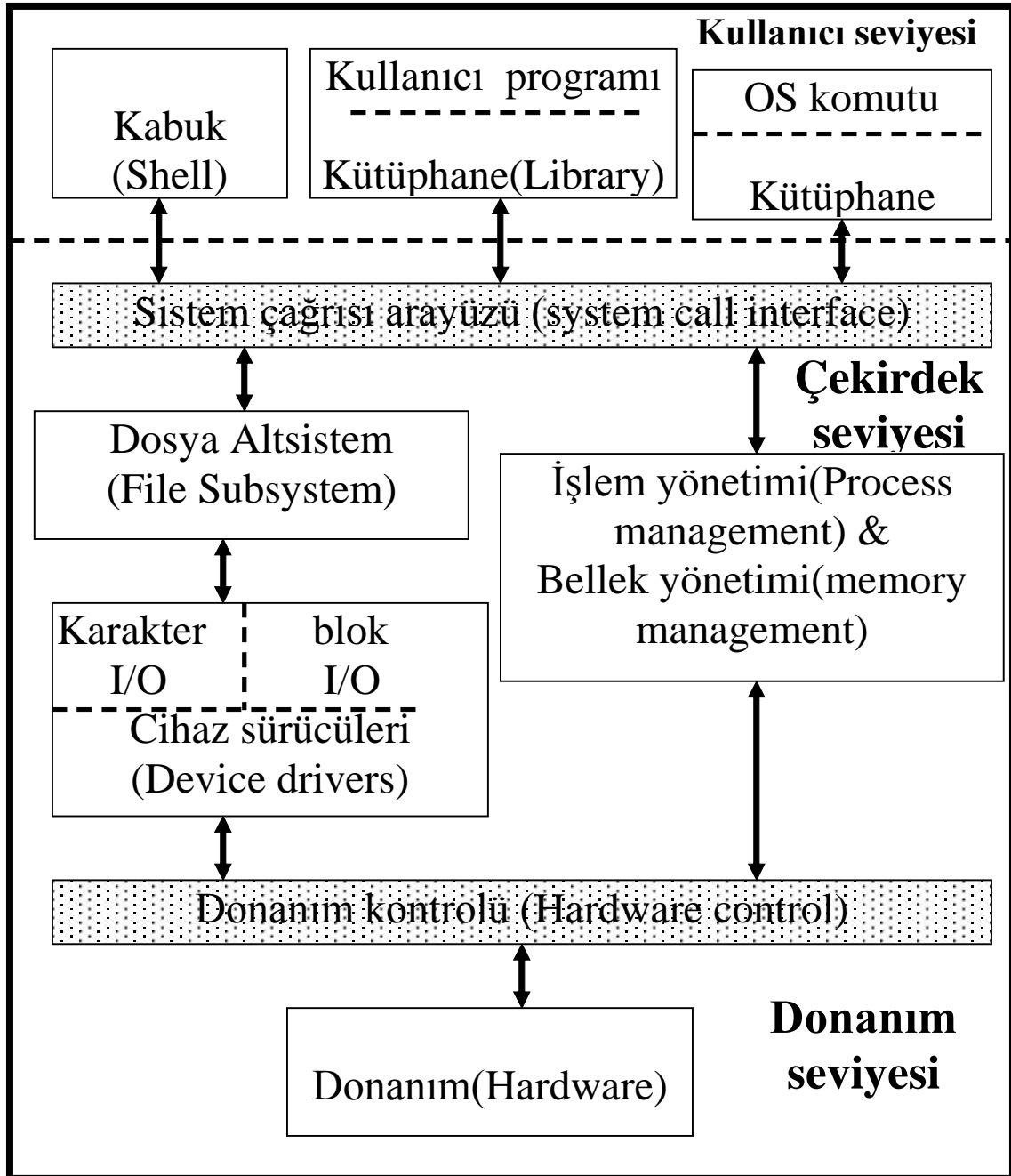
UNIX versiyonlarının ve standartların birleşmesi

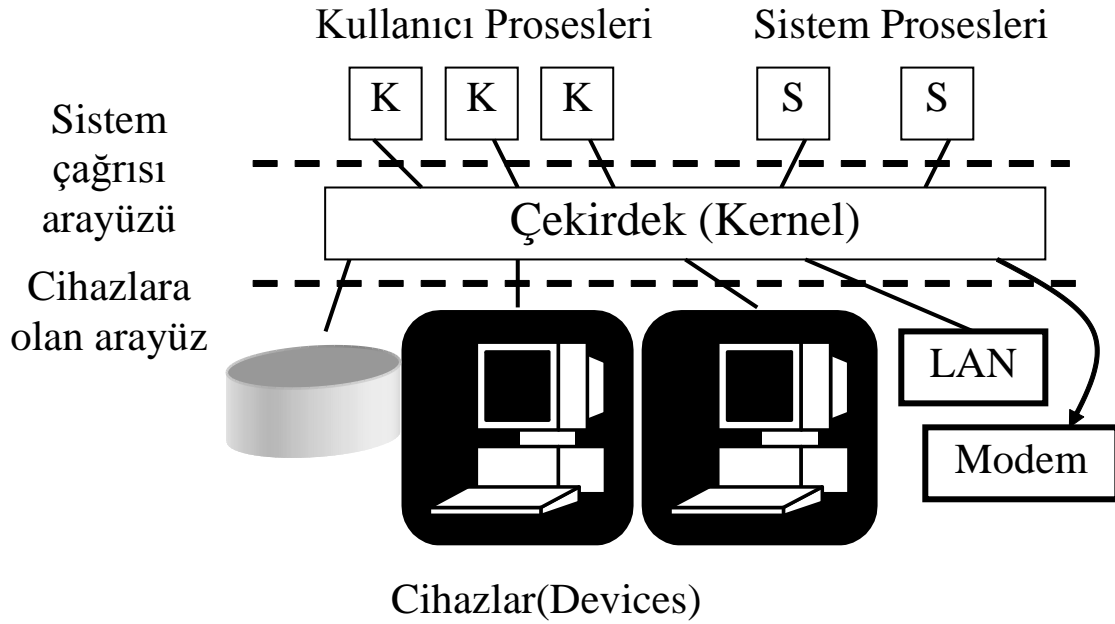
UNIX Sistem V Çıkış 4 ün bazı özellikleri

Sistem V Çıkış 3	<ul style="list-style-type: none"> • Remote File Sharing (RFS) □ Transport Layer Interface (TLI) □ STREAMS communication facility □ <u>İşlemler arası iletişim - Inter Process Communication (IPC)</u>
4.3 BSD	<ul style="list-style-type: none"> • <u>TCP/IP Protokolleri</u> □ <u>Yuva düzeneği (Sockets)</u> • Hızlı Dosya Sistemi - Fast File System
SUN OS	<ul style="list-style-type: none"> • Ağ Dosya Sistemi - Networked File System □ <u>Uzaktan Yordam Çağırma - Remote Procedure Calls (RPC)</u> • Bellek İşlenmiş Dosyalar - Memory Mapped Files
XENIX	<ul style="list-style-type: none"> • 80386 İkili değer uygunluğu - Binary compatibility
Yeni Özellikler	<ul style="list-style-type: none"> • Sanal Dosya Sistemi - Virtual File System • Gerçek Zaman - Real Time

UNIX' in temel modülleri

UNIX ve onun temel servisleri

Temel Servisler

- ❑ **Sistem başlatma (System initialization)**
- ❑ **Proses yönetme (Process management)**
- ❑ **Bellek yönetme (Memory management)**
- ❑ **Dosya sistemi yönetme (File system management)**
- ❑ **Giriş/Çıkış yönetme (Input/output management)**
- ❑ **İletişim fasiliteleri (Communication facilities)**
- ❑ **Program arayüzü (system çağrıları) - Program interface (system calls)**

UNIX Sanal belleği (Virtual Memory), programlanabilir kabuğu (Programmable Shell) ve ađ kapasitesi olan Çokgörevli(Multitasking), Çokkullanıcılı(Multiuser) bir işletim sistemidir.

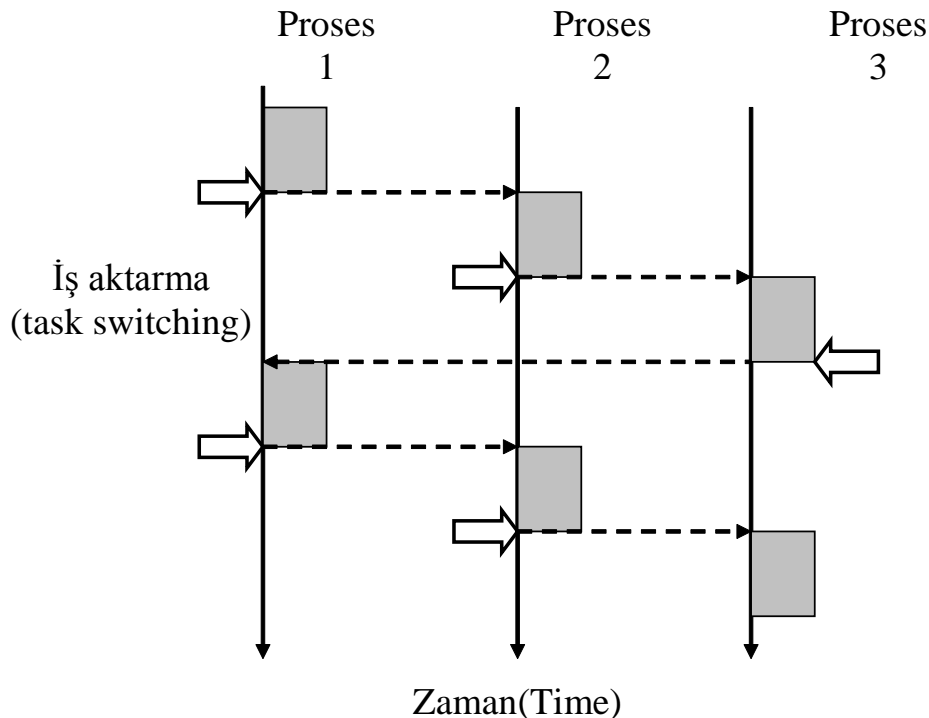
UNIX in Çokgörevli(Multitasking) kapasitesi

Program ve Proses:

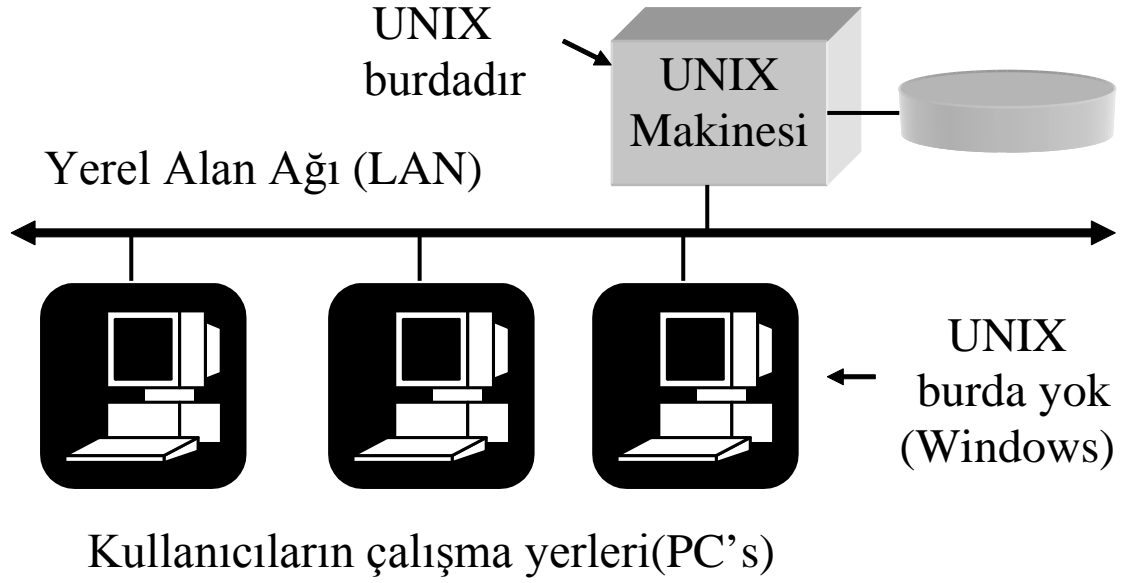
- Program terimi daha çok çalıştırılabilen bir dosyanın diskteki durumunu anlatmak için kullanılmaktadır.
- Bir program çalıştırıldığında, artık ona proses denilmektedir. Proses terimi ile eşanlamlı olarak "iş (task)" da kullanılmaktadır. (e.g. Bir C programının çalıştırılması, elektronik mesaj gönderimi örnek olarak verilebilir)

Çokgörevli (Multitasking): bir takım prosesin birlikte çalıştırılması.

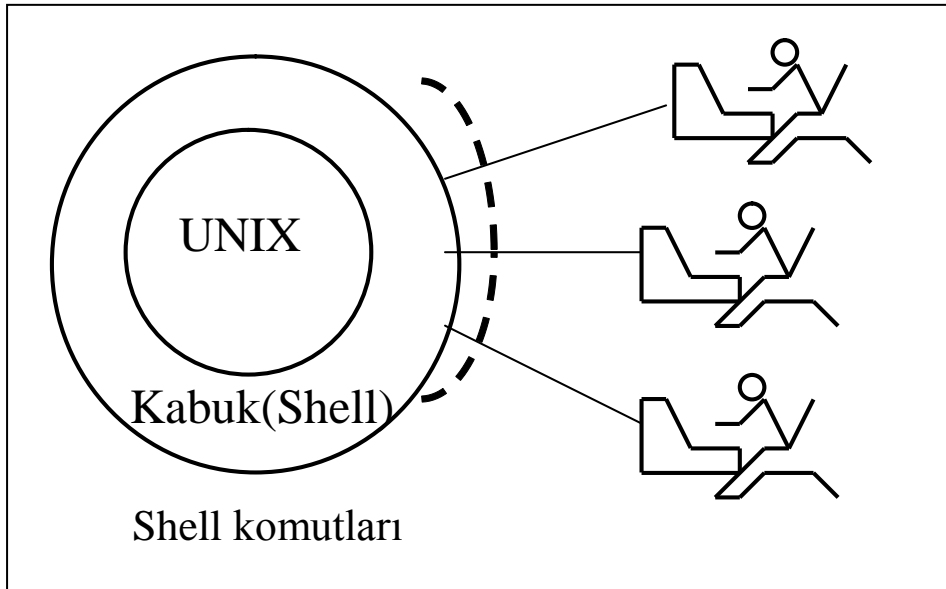
- Her zaman sadece bir proses çalışır.
- Belli bir sürenin sonunda bütün prosesler ilerleme kaydederler.

UNIX in Çokkullanıcılı (Multiuser)

UNIX sunucusu PC kullanıcıları tarafından başlatılan bir grup bağımsız prosesi çalıştırır.

UNIX in ağ kapasitesi

- ❑ Elektronik posta (e-mail)
- ❑ Dosya transfer (FTP) servisi
- ❑ **Dünya çapında ağ (WWW) servisi**
- ❑ **Uzaktan giriş (Remote login)**
- ❑ Ping
- ❑ Traceroute
- ❑ vb.

Birkaç UNIX komutu

ls veya ls -l   mevcut dizini listeleme

cd <yol(path)>   bir dizine değişme

rm <dosya ismi(file name)> dosya silme

mkdir <dizin ismi(name)>   dizin yaratma

rmdir <dizin ismi(name)>   dizin silme

more <dosya ismi(file name)>   teks dosyasını
görüntüleme

UNIX de oturum açma

Giriş(Login): kimliğin (your identification)

Şifre(Password): şifren (your password)

%*komut 1* (command 1)

%*komut 2* (command 2)

% ...

%Çıkış(logout)